

Campus Obert

**CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS**

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i
Busquets

Antoni Vives
Reus

Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)

► TEMA

Formació durant l'estiu

L'estiu sempre és un bon moment per actualitzar els nostres coneixements amb l'assistència a un curs d'estiu. La UIB fa anys que n'organitza com també ho fa la Universitat Catalana d'Estiu el mes d'agost i amb una edició reduïda aquest mes de juny a Manresa.

La Universitat Catalana d'Estiu a Manresa

♦ Jordi Casassas Ymbert *

Des de fa un temps, la Universitat Catalana d'Estiu organitza una edició reduïda a Manresa, la capital del Bages a la Catalunya central. Normalment, les seves sessions giren al voltant d'un tema central que en aquesta sisena edició portarà per títol 'La demografia que ens espera'. Les intervencions,

que es desenvoluparan entre el 27 i el 29 d'aquest juny, plantejaran diverses aproximacions a aquesta temàtica tan cabdal per al desenvolupament actual i futur de totes les societats mundials. Es tractaran temes que van des de les definicions tòriques o el tractament que se'n fa des de la premsa, fins a qüestions ben concretes com el volum de les onades migratòries; els problemes que plantegen en les societats multiconfessionals d'acollida; l'impacte de la immigració en la pervivència

de la llengua i les identitats, especialment en les nacions sense estat; el debat sobre la inseguretat al carrer o el que fa referència a si la immigració representa una càrrega o una oportunitat, així com els problemes que plantegen les migracions massives per a la integració i cohesió social. Evidentment, també es plantejarà en una sessió els temes plantejats per la immigració en la Catalunya central que ens acull. Com succeeix en cada edició, aquest tema central es completarà enguany amb un parell de complementaris també de gran interès: la preservació del patrimoni artístic

sa, serviran per commemorar, respectivament, el centenari de la mort del gran dramaturg Àngel Guimerà i el bicentenari del naixement del músic i pedagog social Josep Anselm Clavé.

* Catedràtic emèrit Universitat de Barcelona

► TEMA

Justícia i reparació

Les lleis de memòria, juntament són necessàries per reivindicar a les víctimes i represaliats de la Guerra Civil i del franquisme. Les víctimes a les quals, cal recordar-ho, haurien de tenir la consideració d'innocents, i que es mereixen justícia i reparació.

Una memòria històrica acadèmica i popular

♦ Martí Serra Riera *

Davant les polítiques regressives en memòria històrica que diversos governs autonòmics, inclòs el de les Illes Balears, estan duent a terme –criticades per diferents instàncies, des de la societat civil fins a l'ONU–, pensam que és necessari presentar altres models.

En aquest sentit, des de l'experiència personal, destacam el model desenvolupat aquests darrers anys per part del Govern basc a través de Gogora, Institut de la Memòria, la Convivència i els Drets Humans, que ha anat establint una sèrie de convenis amb diferents institucions per tal que treballin les polítiques de memòria democràtica. Aquesta política s'ha consolidat amb la llei del 2023, que planteja realitzar un informe amb totes les violacions

dels drets humans entre 1936 i 1978.

Així, s'han firmat convenis tant amb la Universitat del País Basc, en concret amb la Càtedra Unesco de Drets Humans i Poders Públics, com amb la Societat de Ciències Aranzadi, coneguda a Mallorca gràcies a la seva tasca vinculada a l'excavació de fosses comunes de víctimes de la Guerra Civil. Això permet que les institucions amb què se signa un conveni puguin desenvolupar un treball de recerca a llarg termini creant estructures més

enlla del govern i, per tant, més protegides davant els canvis de color polític. A més, també es proposen subvencions per la realització de documentals i llibres divulgatius, ja que no només és necessari el treball des de l'acadèmia sinó que aquest arribi a la societat per tots els mecanismes possibles.

Per tant, aquest és un model interessant per reivindicar una vertadera política de memòria històrica que prengui en consideració tant la societat civil com les institucions de recerca i, d'aquesta manera, evitar els vaivens institucionals i les directrius polítiques que ens allunyen de recuperar el llegat de persones que lluitaren per la democràcia i per aquest motiu sofriren greus violacions dels seus drets humans.

* Investigador Càtedra Unesco de Drets Humans i Poders Públics (UPV/EHU)

► TEMA

Serra de Tramuntana

El 29 de juny farà 13 anys que la Serra de Tramuntana va ser declarada Patrimoni Mundial per la Unesco en la categoria de Paisatge Cultural. Però la saturació turística i els efectes del canvi climàtic que pateix fan que estigui en perill la seva conservació.

Un paisatge cultural saturat

♦ Josep Bernales *

Celebrem 13 anys de la declaració de patrimoni mundial per la Unesco amb el gust agredolç de la situació de saturació que afecta Mallorca i la Serra de Tramuntana.

Fa uns dies, un amic reflexionava en veu alta. No fa tants d'anys teníem sensació de saturació en algunes temporades de l'any. Ho sabíem, no ens agradava, però ho

assumíem. Era el preu. Ara, aquesta percepció de saturació hi és de cap a cap d'any. La situació comença a ser insostenible.

Aquesta setmana celebrem l'aniversari de la declaració de Patrimoni Mundial de la Serra de Tramuntana en la categoria de paisatge cultural, precisament un calorós sant Pere de 2011, fonamentalment per la impressionant herència de segles en forma de quilòmetres de marjades de pedra en sec. I és un bon moment de recapitular.

Tots els mallorquins estam molt

orgullosos d'aquesta fita, però amb la saturació turística que afecta tota Mallorca, inclosos uns quants punts calents al llarg de la Serra de Tramuntana, toca repensar moltes coses.

Per començar, hem de revisar la nostra imatge fora de les nostres fronteres. Ens hauria de fer pensar que tres *youtubers* puguin enfonsar les millors campanyes institucionals a les fires turístiques més selectes del món simplement dient

que a aquesta illa ja no es pot anar en lloc de tanta gent que hi ha. Les administracions públiques ja poden córrer amb suplementos als diaris contra dues frases demolidores i definitives.

No hi ha molt d'optimisme respecte que les diferents institucions implicades puguin resoldre aquesta qüestió. Alguna

acció de maquillatge i poc més. No es que no vulguin, és que no poden. La 'realpolitik' sap que aquest cavall desbocat no el podran embriar. Massa interessos, massa doblers.

Amb tot això, la Serra de Tramuntana, un lloc fràgil, esdevé doble víctima d'un greu problema de tots els indrets de l'illa.

* Cap de Servei Tècnic del Consorci Serra de Tramuntana